

MANIFEST

Per un canvi en la protecció legal de la fotografia

Els sota-signants d'aquest Manifest exigim un canvi legislatiu en la protecció legal de la fotografia:

Recentment s'han dictat a Espanya una sèrie de sentències que deneguen la categoria de "obra original" a fotografies -realitzades per professionals o no- que interpreten la realitat en un estil documental, reconeixent-les-hi la categoria inferior de "meres fotografies", amb protecció legal econòmica molt limitada i sense cap tipus de protecció legal pel que fa als drets morals, argumentant que no hi pot haver "art" o individualitat en quant es retrata la realitat com a tal.

Mentre el Tribunal Suprem protegeix un full d'instruccions de mampares de bany com obra literària, i la cançó de l'estiu -encara que estigui elaborada amb un ordinador- gaudeix de plena protecció legal com a obra musical, en canvi denega a la fotografia el caràcter de "obra", en quant està mancada segons valoracions subjectives d'alguns jutges, d'un "plus" de creativitat.

Espanya va ser pionera en la protecció legal de la fotografia. Ja la Llei de Propietat Intel·lectual de 1879 i el seu reglament protegien expressament la fotografia com "obra" original, equiparant-la completament a les altres obres "clàssiques" literàries o artístiques. La dual classificació legal de la fotografia com "obra" i "mera fotografia" fou introduïda l'any 1987, al ser aprovada la vigent Llei de Propietat Intel·lectual. Espanya va seguir, a diferència de la gran majoria de països comunitaris, l'exemple d'Àustria i Alemanya. Espanya perseguia amb aquesta reforma legal, l'objectiu de protegir amb més força encara la fotografia davant dels nous avenços tecnològics. Aquest objectiu s'ha traduït en el contrari.

Els hàbils lletrats dels qui exploten abusivament i sense llicència les nostres fotografies, són els que han descobert en la doble protecció legal de la fotografia una mina d'or. Des de començaments de l'any 2000, els seus clients pirategen les nostres fotografies i les manipulen segons el seu criteri, negant davant els Tribunals de forma categòrica, el seu caràcter "d'obra fotogràfica". L'única conseqüència en cas de ser descoberts, és pagar la mateixa tarifa dels qui honradament sol·liciten la llicència al fotògraf, el que es tradueix "in extremis", en la pèrdua dels drets de reclamar danys morals, etc.

Després de les últimes sentències d'algunes Audiències Provincials, que precisament han donat la raó a editorials o empreses que de forma massiva han explotat fotografies sense cap llicència, negant-ne el caràcter de "obra", argumentant que "tant sols copien" la realitat, ens veiem en la imperiosa necessitat de, a més de constatar la discriminació de la fotografia, lluitar pel seu reconeixement com a disciplina creativa única.

Conseqüentment, manifestem que:

- Totes les obres de creació intel·lectual han tenir davant la llei el mateix grau de protecció i de respecte independentment de valoracions personals subjectives.
- Totes les arts, siguin les que siguin, requereixen d'unes tècniques específiques en cadascuna de les disciplines, i és en la utilització individualitzada d'aquestes pautes creatives on neix la originalitat i la creativitat específica de cada disciplina.
- Tota creació és l'expressió d'una voluntat lliure. El fotògraf, a escollir el tema, l'enquadrament, la llum, el moment de disparar, l'objectiu, la sensibilitat, el format de la càmera, etc., interpreta d'una forma personal la realitat, resultant-ne una obra original i única. Davant del mateix objecte, mai dos fotògrafs crearan imatges idèntiques. Per tant, tota imatge fotogràfica no tant sols és nova per què no n'hi ha cap d'altre d'igual, sinó que també és personal.
- Quan segons la llei vigent, les nostres fotografies són classificades com a "meres fotografies", el fotògraf perd no tant sols els més bàsics drets morals ineludibles i importants (menció de l'autoria, protecció davant la manipulació), sinó que passen a domini públic en un termini de 25 anys d'haver-les realitzat. D'aquesta manera, el fotògraf és l'únic creador que perd els drets de les seves obres en vida, en benefici de tercers.

És per tot això que els nostres objectius són:

- Condemnar enèrgicament qualsevol tipus d'espoli o de pirateria cultural i classificar-ho com activitat criminal, ja que atenta contra el futur professional dels fotògrafs a Espanya i infringeix la Constitució Espanyola (art. 20.1.b CE) i la Declaració Universal dels Drets Humans (art. 27.2) que protegeixen la creativitat.
- Sol·licitar a les autoritats competents que s'elimini de la llei la dual protecció i/o classificació de la fotografia, amb la finalitat de protegir la fotografia com a obra de creació intel·lectual.